

CYNNWYS

ADRAN 1

1. I Cyflwyniad

- 1.1 Pwrpas a Chynnwys y Cyfansoddiad
- 1.2 Sut mae'r Cyngor yn Gweithredu

ADRAN 2

2. Pwrpas, Dehongli Diffiniad a Diwygio'r Cyfansoddiad

- 2.1 Pwrpas y Cyfansoddiad
- 2.2 Diffiniadau yn y Cyfansoddiad
- 2.3 Dehongli'r Cyfansoddiad
- 2.4 Dyletswydd i Fonitro ac Adolygu'r Cyfansoddiad
- 2.5 Protocol ar gyfer Monitro ac Adolygu'r Cyfansoddiad gan y Swyddog Monitro
- 2.6 Newidiadau i'r Cyfansoddiad
- 2.7 Atal y Cyfansoddiad Dros Dro
- 2.8 Cyhoeddi

ADRAN 1 - CYFLWYNIAD

1.1 Pwrrpas a Chynnwys y Cyfansoddiad

- 1.1.1 Mae'r Cyfansoddiad yn disgrifio'r gwahanol gyrff sy'n rhan o'r Cyngor, eu swyddogaethau, Aelodaeth a rheolau gweithdrefnol.
- 1.1.2 Yn Adran 3 (Cael Gwybodaeth a Chymryd Rhan) rydym wedi darparu gwybodaeth ar gyfer aelodau o'r cyhoedd a chynghorwyr ar sut y gallwch gael gwybodaeth am y Cyngor, a sut y gallwch gymryd rhan. Rydym yn gobeithio y bydd hyn yn helpu pobl sydd â diddordeb yng ngwaith y Cyngor, neu fater penodol y mae'n delio ag ef, i ddeall lle y gallant gael mwy o wybodaeth, a sut y gallant gyfrannu at weithgareddau'r Cyngor.
- 1.1.3 Cewch ddod i wybod am beth mae pob un o gyrff y Cyngor yn eu gwneud yn Adrannau 4 i 10 o'r Cyfansoddiad hwn, gan gynnwys y Cyngor Llawn, y Cabinet, y Pwyllgorau Trosolwg a Chraffu, y Pwyllgor Safonau a Phwyllgorau Rheoleiddio. Mae Adran 12 yn darparu gwybodaeth am strwythurau rheoli a swyddogion y Cyngor. Mae gan rai swyddogion ddyletswydd benodol i sicrhau bod y Cyngor yn gweithredu o fewn y gyfraith ac yn defnyddio adnoddau yn ddoeth. Mae cyfrifoldeb am swyddogaethau yn Adran 14 yn dweud pa gyrff y Cyngor, a pha Swyddogion sydd ag awdurdod i wneud pa benderfyniadau.
- 1.1.4 Mae'r rheolau gweithdrefnol sy'n berthnasol i wahanol gyrff y Cyngor yn cael eu cynnwys yn yr adrannau sy'n trafod y gyrff hynny, e.e. y Cyngor Llawn (Adran 4), y Cabinet (Adran 5) a'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu (Adran 7). Efallai bydd hyn yn ddefnyddiol i chi os ydych chi eisiau mynd i gyfarfod, yn enwedig os ydych chi eisiau gofyn cwestiwn, trafod materion, neu leisio barn.
- 1.1.5 Adrannau 19 i 21 i gael y Codau Ymddygiad a Phrotocolau y mae Swyddogion ac Aelodau wedi cytuno i gydymffurfio â nhw. Maent yn gosod y safonau ymddygiad.
- 1.1.6 Mae'r tudalennau Cynnwys ar ddechrau'r Cyfansoddiad hwn yn darparu canllaw ar yr hyn sydd yn y Cyfansoddiad a lle y gallwch ddod o hyd iddo.

1.2 Sut mae'r Cyngor yn Gweithredu

- 1.2.1 Mae'r Cyngor yn cynnwys 55 Cynghorydd sy'n cael eu hethol bob pum mlynedd fel arfer. Mae pob Cynghorydd yn atebol yn ddemocrataidd i drigolion eu rhanbarth etholiadol yn ogystal â phob un sy'n byw yng Nghonwy. Mae prif ddyletswydd cynghorwyr i'r gymuned gyfan, ond mae ganddynt ddyletswydd arbennig i'w hetholwyr, gan gynnwys y rhai nad oedd yn pleidleisio drostynt.
- 1.2.2 Mae pob Cynghorydd wedi cytuno i ddilyn Cod Ymddygiad, i sicrhau safonau uchel yn y ffordd y maent yn cyflawni eu

dyletswyddau. Mae'r Pwyllgor Safonau yn gyfrifol am hyfforddi a chynghori ar y Cod Ymddygiad.

- 1.2.3 Mae pob Cynghorydd yn cyfarfod gyda'i gilydd fel y Cyngor. Mae cyfarfodydd y Cyngor fel arfer yn agored i'r cyhoedd. Yma mae'r Cynghorwyr yn penderfynu ar Fframwaith Polisi cyffredinol y Cyngor ac yn pennu'r gyllideb bob blwyddyn. Mae'r Cyngor yn penodi Arweinydd y Cyngor ar gyfer tymor llawn y Cyngor. Yna mae'r Arweinydd yn penderfynu ar faint ac Aelodaeth y Cabinet h.y. rôl Aelodau unigol y Cabinet a'r trefniadau ar gyfer ymarfer a dirprwyo Swyddogaethau Gweithredol. Mae'r Cabinet yn cael ei benodi i gyflawni holl swyddogaethau'r Cyngor nad ydynt yn gyfrifoldeb unrhyw ran arall o'r Cyngor, p'un ai trwy'r Gyfraith neu dan y Cyfansoddiad hwn, ynghyd â gwneud penderfyniadau o fewn y Gyllideb a'r Fframwaith Polisi a osodwyd gan y Cyngor.

Os oes angen rhagor o gymorth arnoch, mae croeso i chi gysylltu â Phennaeth y Gyfraith a Llywodraethu, Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy, Blwch Post 1, Conwy, LL30 9GN

Er bod y Cyfansoddiad yn hir iawn, rydym yn gobeithio y byddwch yn ei chael yn hawdd i'w ddefnyddio. Rydym wedi treulio llawer o amser yn ceisio ei gwneud mor hawdd â phosibl i ddilyn dogfen gyfreithiol mor hir a chymhleth. Efallai byddwch yn elwa o ddarllen y Cyfansoddiad hwn ar y cyd gyda [Chanllawiau'r Cyfansoddiad](#), sydd ar gael

ADRAN 2 - PWRPAS, DEHONGLI DIFFINIAD A DIWYGIO'R CYFANSODDIAD

2.1 Pwrrpas y Cyfansoddiad

Pwrrpas y Cyfansoddiad yw i:

- 1.1.1 alluogi'r Cyngor i ddarparu arweiniad clir i'r Gymuned mewn partneriaeth â dinasyddion, busnesau a sefydliadau eraill;
- 1.1.2 cefnogi cyfranogiad gweithredol dinasyddion yn y broses o lunio penderfyniadau awdurdodau lleol;
- 1.1.3 helpu Cyngorwyr i gynrychioli eu hetholwyr yn fwy effeithiol;
- 1.1.4 galluogi gwneud penderfyniadau yn effeithlon ac yn effeithiol;
- 1.1.5 creu dull pwerus ac effeithiol o gynnal rhai sy'n gwneud penderfyniadau i gyfrif cyhoeddus;
- 1.1.6 sicrhau na fydd unrhyw un yn craffu ar benderfyniad y maent yn rhan uniongyrchol ohono;
- 1.1.7 sicrhau bod y rhai sy'n gyfrifol am lunio penderfyniadau yn hawdd eu hadnabod gan bobl leol a'u bod yn egluro'r rhesymau dros benderfyniadau; a
- 1.1.8 darparu dull o wella'r modd y cyflwynir gwasanaethau i'r gymuned.

2.2 Diffiniadau yn y Cyfansoddiad

- 1.1.9 Cyfansoddiad y Cyngor yw'r ddogfen hon (Adrannau 0 i 24).
- 1.1.10 O fewn y Cyfansoddiad mae'r geiriau a'r ymadroddion canlynol yn cynnwys yr ystyr a nodir isod:

“Cyllideb” y gyllideb cyfalaf a refeniw cyffredinol a gymeradwywyd gan y Cyngor Llawn (Adran 4);

“Prif Weithredwr” Swyddog y mae'n rhaid ei benodi yn ôl y gyfraith i gyflawni swyddogaethau penodol. Gweler Adran 12 am fwy o fanylion.

“Prif Swyddog” unrhyw Swyddog (ac eithrio unigolyn sydd â dyletswyddau ysgrifenyddol neu weinyddol neu sydd â dyletswyddau gwasanaethau cynnal) sydd yn:

adrodd yn uniongyrchol i'r Prif Weithredwr mewn perthynas â'r cyfan neu'r rhan fwyaf o'i d/dyletswyddau; neu

Mae'r Prif Weithredwr yn uniongyrchol gyfrifol am:

“Canllaw i'r Cyfansoddiad”	dogfen sydd yn cyfansoddiad hwn	egluo cynnwys y mewn iaith syml.
-------------------------------	------------------------------------	-------------------------------------

Cyhoeddwyd y ddogfen gan y Cyngor yn unol ag adran 37 Deddf Llywodraeth Leol 2000.

“Cynllun Lles Lleol Conwy a Sir Ddinbych”	mae'r ddogfen hon yn amlinellu Cynllun Lles Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych o dan y Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, sy'n ceisio gwneud Conwy a Sir Ddinbych yn lleoedd mwy cyfartal gyda llai o amddifadedd.
“Cyd-bwyllgor Corfforedig”	cyrff corfforaethol, a sefydlwyd drwy reoliad, yn cynnwys prif gynghorau penodol yng Nghymru, at ddibenion galluogi cynllunio strategol a chyflawni ar raddfa ranbarthol. Gweler Adran 11 am fanylion ar y Cyd-bwyllgor Corfforedig y mae'r Cyngor yn aelod ohono, a'r swyddogaethau y bydd y Cyd-bwyllgor Corfforedig yn eu cyflawni.
“Cynghorydd”	unigolyn a etholir i'r Cyngor i gynrychioli ardal (a elwir yn adran etholiadol) o fewn Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy;
“Deddfwriaeth Diogelu Data”	y Ddeddf Diogelu Data 2018, Rheoliad Cyffredinol y DU ar Ddiogelu Data a'r holl deddfau eraill sy'n ymwneud â defnyddio, diogelu a phreifatrwydd data personol
“Dirprwy Brif Swyddog”	unrhyw Swyddog (ac eithrio unigolyn sydd â dyletswyddau ysgrifenyddol neu weinyddol neu sydd â dyletswyddau gwasanaethau cynnal) sydd yn adrodd yn uniongyrchol i Brif Swyddog mewn perthynas â'r cyfan neu'r rhan fwyaf o'i d/dyletswydd;
“Swyddog Gweithredol”	y Cabinet neu Aelod neu Aelodau o'r Cabinet wrth arfer Swyddogaethau Gweithredol;
“Penderfyniad Gweithredol”	unrhyw benderfyniad a wneir gan y Cabinet i arfer neu ymatal rhag arfer Swyddogaeth Weithredol. Mae hefyd yn cynnwys penderfyniadau a wnaed gan unigolion neu gyrff Aelod y mae'r Cabinet wedi dirprwyo Swyddogaethau Gweithredol i arfer neu ymatal arfer y swyddogaethau hynny;
“Swyddogaeth Weithredol”	(a) Mae Swyddogaethau Gweithredol yn cael eu diffinio gan y Ddeddf Llywodraeth Leol 2000, deddfwriaeth is-gorff a chanllawiau cysylltiedig. Mae unrhyw swyddogaeth nad yw'n ymarferadwy ond gan y Cyngor

	Llawn neu wedi ei ddirprwyo i unrhyw gorff Aelod arall yn Swyddogaeth Weithredol. (b) Mae materion cytundebol, caffael a gwaredu tir a chefnogaeth ariannol i sefydliadau ac unigolion hefyd yn Swyddogaethau Gweithredol. Dylid nodi nad yw swyddogaethau Rheoleiddio fel trwyddedu cynllunio a rheoli adeiladu yn Swyddogaethau Gweithredol;
“Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol”	mae'r Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol yn ddogfen sy'n rhestru'r holl benderfyniadau y mae'r Cyngor a'r Cabinet yn bwriadu eu gwneud a pha fusnes y byddant yn ei ystyried a phryd y bydd y materion hynny yn cael eu trafod. Nid yw hyn yn atal materion brys neu annisgwyl rhag cael eu hystyried;
“Cyngor Llawn”	y corff lle mae'r holl Gynghorwyr yn gweithredu i arfer swyddogaethau'r Cyngor;
“Swyddogaethau Dewis Lleol”	mae yna rai swyddogaethau y gall y Cyngor eu trin fel rhai sy'n gyfrifoldeb y Cabinet (yn gyfan gwbl neu'n rhannol) neu yn rhai anweithredol, yn ôl ei ddisgresiwn;
“Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011”	cyfeirir ato fel "y Mesur". Cyflwyno deddfwriaeth, ymhlith pethau eraill, i gryfhau democratiaeth leol, ymdrin â newidiadau i drefniadau gweithrediaeth, trosolwg a chraffu, cynghorau sir a thaliadau Aelodau;
“Aelod”	Cynghorydd neu unigolyn a ddewisir gan y Cyngor i wasanaethau ar un o'i Gyrff sy'n Aelod (a elwir yn “Aelod Cyfetholedig”);
“Corff sy'n Aelod”	unrhyw un o'r canlynol: Cyngor Llawn; Cabinet; Pwyllgor Trosolwg a Chraffu; Pwyllgor Trwyddedu; Pwyllgor Safonau (neu un o'i is-bwyllgorau); Pwyllgor Cynllunio; Apeliadau Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio; Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd;

	Noder - mae cyfeiriadau at Bwyllgor hefyd yn cynnwys Is-bwyllgor;
“Swyddog Monitro”	Swyddog y mae’n rhaid ei benodi yn ôl y gyfraith i gyflawni swyddogaethau penodol. Gweler Adran 12 am ddisgrifiad o’r swyddogaethau hynny. Fel arfer bydd gan y Swyddog ddyletswyddau eraill a theitl swydd gwahanol. Gweler Adran 12 y mae Swyddog yn Swyddog Monitro;
“Swyddogaethau Anweithredol”	unrhyw swyddogaeth a all gael ei harfer gan y Cyngor Llawn yn unig (p’un ai trwy ddewis lleol neu fel mater o gyfraith) neu sy’n cael ei ddirprwyo i gorff Aelod heblaw y Cabinet;
“Cynllun Deisebau”	cynllun a baratowyd a chyhoeddwyd yn unol ag adran 42 Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 (ac adolygir o bryd i’w gilydd) at ddibenion nodi: - • sut y gellir cyflwyno deiseb i’r Cyngor; • sut a phryd y bydd y Cyngor yn cydnabod eu bod wedi derbyn y ddeiseb; • y camau y bydd y Cyngor yn eu cymryd mewn ymateb i ddeiseb a dderbynnir ganddo; • yr amgylchiadau (os oes rhai) lle na all y Cyngor gymryd unrhyw gamau pellach mewn ymateb i ddeiseb; a • sut ac erbyn pryd y bydd y Cyngor yn sicrhau bod ei ymateb i ddeiseb ar gael i’r sawl a gyflwynodd y ddeiseb ac i’r cyhoedd.
“Cais Cynllunio”	unrhyw un o’r canlynol: cais am ganiatâd cynllunio (gan gynnwys adnewyddu); cais i gymeradwyo materion a gadwyd yn ôl; cais am ganiatâd adeilad rhestredig; cais sy’n ymwneud â choed; cynnig i wasanaethu hysbysiad gwaith brys neu gaffael adeilad rhestredig sydd angen ei drwsio; cais ar gyfer caniatâd ardal gadwraeth; cais am ganiatâd hysbysebu;

	cais i amrywio neu ddileu amodau ar amod cynllunio;
“Fframwaith Polisi”	Gweler Adran 4.2;
“Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus”	y bwrdd gwasanaethau cyhoeddus a sefydlwyd ar gyfer ardal awdurdod lleol y Cyngor o dan Rhan 4 Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015;
“Grŵp Adolygu Adroddiadau”	bydd rôl y Grŵp Adolygu Adroddiadau yn cynnwys adolygu adroddiadau'r Cabinet a'r Cyngor i sicrhau ansawdd cyn i'r adroddiadau hyn gael eu cyflwyno i'r broses wleidyddol. Mae'r Grŵp yn cynnwys: - • Y Prif Weithredwr • Y Cyfarwyddwr Strategol • Pennaeth y Gyfraith a Llywodraethu • Yr Arweinydd • Penaethiaid Gwasanaeth eraill y bydd y Prif Weithredwr yn penderfynu arnynt.
“Swyddog Adran 151”	Swyddog y mae'n rhaid ei benodi yn ôl y gyfraith i gyflawni swyddogaethau penodol mewn perthynas â gweinyddiaeth ariannol. Gweler Adran 12 am ddisgrifiad o'r swyddogaethau hynny. Fel arfer bydd gan y Swyddog ddyletswyddau eraill a theitl swydd gwahanol. Gweler Adran 12 y mae Swyddog yn Swyddog Adran 151;

“Uwch Dîm Rheoli”	mae'r UDRh yn cynnwys y Prif Weithredwr, y Cyfarwyddwyr Strategol, pob Pennaeth Gwasanaeth ac Uwch Reolwyr fel sy'n ofynnol gan y Prif Weithredwr, a hwn yw prif dîm rheoli yr Awdurdod.
“Tîm Arwain Strategol”	mae'r Tîm Arwain Strategol yn gyfrifol am reolaeth gorfforaethol o ddydd i ddydd, yn cynnwys:- • Y Prif Weithredwr • Y Cyfarwyddwr Strategol • Swyddog Monitro • Pennaeth Pobl a Pherfformiad • Pennaeth y Gwasanaethau Addysg • Pennaeth yr Amgylchedd, Ffyrdd a Chyfleusterau • Penaeithiaid Gwasanaeth eraill y bydd y Prif Weithredwr yn penderfynu arnynt
“Gwasanaeth”	un o'r gwasanaethau a ddarperir gan y Cyngor;

2.3 **Dehongli'r Cyfansoddiad**

- 1.2.1 Rydym wedi ceisio gwneud y Cyfansoddiad mor glir ac mor hawdd i'w ddeall ag sy'n bosibl. Yn anochel, bydd gan bobl farn wahanol am yr hyn mae rhai darnau yn ei olygu.
- 1.2.2 Yn ystod y cyfarfodydd, gall y sawl sy'n cadeirio neu sy'n llywyddu yn y cyfarfod ddehongli'r rheolau gweithdrefn perthnasol.
- 1.2.3 Ym mhob sefyllfa arall, bydd y Swyddog Monitro yn penderfynu ar y dehongli a chymhwyso'r Cyfansoddiad.

2.4 **Dyletswydd i Fonitro ac Adolygu'r Cyfansoddiad**

Bydd y Swyddog Monitro yn monitro ac yn adolygu gweithrediad y Cyfansoddiad i sicrhau bod amcanion ac egwyddorion y Cyfansoddiad yn cael effaith lawn. Bydd y Swyddog Adran 151 yn gyfrifol am gadw llygad ar y Rheoliadau Ariannol a nodir yn Adran 17 o'r Cyfansoddiad a rhaid iddo wneud unrhyw ddiwygiadau a diwygiadau angenrheidiol fel sy'n ofynnol o bryd i'w gilydd. Bydd ef/hi yn rhoi gwybod am unrhyw newidiadau a wnaed i Adran 17 i gyfarfod nesaf y Cyngor sydd ar gael ar gyfer ei nodi.

2.5 **Protocol ar gyfer Monitro ac Adolygu'r Cyfansoddiad gan y Swyddog Monitro**

Un o swyddogaethau allweddol y Swyddog Monitro yw gwneud argymhellion am ffyrdd y gallai'r Cyfansoddiad gael ei ddiwygio er mwyn cyflawni'r dibenion

a nodir yn yr Adran hon yn well. Wrth ymgymryd â'r dasg hon, gall y [Swyddog Monitro]:

- 2.5.1 arsylwi ar gyfarfodydd o wahanol rannau o'r strwythur Aelodau a Swyddogion;
- 2.5.2 ymgymryd â thrywydd archwilio ar sampl o benderfyniadau;
- 2.5.3 cofnodi a dadansoddi materion a godwyd gydag ef/hi gan yr Aelodau, Swyddogion, y cyhoedd a budd-ddeiliaid perthnasol eraill; a
- 2.5.4 chymharu arferion yn y Cyngor hwn gyda rhai mewn awdurdodau cymharol, neu enghreifftiau cenedlaethol o arfer da.

2.6 Newidiadau i'r Cyfansoddiad

2.6.1 Cymeradwyaeth

Yn amodol ar baragraffau 2.6.2 a 2.6.3 isod, bydd newidiadau i'r Cyfansoddiad ond yn cael eu cymeradwyo gan y Cyngor Llawn ar ôl ystyried cynnig gan y Swyddog Monitro neu'r Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd.

2.6.2 Mân Newidiadau

Os, ym marn resymol y Swyddog Monitro, mae newid yn:

- (a) fân amrywiad; neu
- (b) angen ei wneud i gael gwared ar unrhyw anghysondeb, amwysedd neu gywiriad teipograffyddol; neu
- (c) angen ei wneud er mwyn rhoi unrhyw benderfyniad gan y Cyngor neu ei bwyllgorau neu'r Cabinet ar waith,

os felly, fe allai'r Swyddog Monitro wneud newid o'r fath mewn ymgynghoriad gyda Chadeirydd y Cyngor ac Aelod Cabinet sydd â chyfrifoldeb dros Lywodraethu (gweler Adran 5, Atodiad 1). Bydd newidiadau o'r fath yn cael eu hadrodd i'r Cyngor Llawn nesaf er gwybodaeth.

2.6.3 Newid Deddfwriaethol

Gall y Swyddog Monitro, mewn ymgynghoriad â Chadeirydd y Cyngor a'r Aelod Cabinet sydd â chyfrifoldeb dros Lywodraethu (gweler Adran 5, Atodiad 1), ddiwygio unrhyw ran o'r Cyfansoddiad lle bo'r angen er mwyn cydymffurfio ag unrhyw ddarpariaeth deddfwriaethol. Bydd newidiadau o'r fath yn cael eu hadrodd i'r Cyngor Llawn nesaf er gwybodaeth.

2.7 Atal y Cyfansoddiad Dros Dro

2.7.1 Terfyn i Atal Dros Dro

Gall unrhyw rai o'r rheolau gweithdrefn a gynhwysir yn y Cyfansoddiad gael eu hatal i'r graddau a ganiateir o fewn y rheolau hyn a'r gyfraith.

2.7.2 Gweithdrefn i Atal Dros Dro

Ni chynigir cynnig i atal unrhyw Reolau heb rybudd oni bai fod o leiaf hanner nifer cyfan y cynghorwyr yn bresennol ac o leiaf dwy ran o dair o'r rhai sy'n pwysleisio am atal dros dro. Bydd maint a hyd yr ataliad yn gymesur â'r canlyniad sydd i'w sicrhau, gan roi ystyriaeth i ddibenion y Cyfansoddiad a gyflwynwyd yn yr Ardan hon.

2.8 Cyhoeddi

- 2.8.1 Bydd y Swyddog Monitro yn sicrhau bod copïau o'r Cyfansoddiad hwn ar gael i'w harchwilio yn swyddfeydd y Cyngor ac ar wefan y Cyngor.
- 2.8.2 Bydd y Swyddog Monitro yn sicrhau bod copïau o'r Canllaw i'r Cyfansoddiad hwn ar gael i'w harchwilio yn swyddfeydd y Cyngor ac ar wefan y Cyngor.
- 2.8.3 Bydd y Swyddog Monitro yn darparu cyswllt i gopi o'r Cyfansoddiad hwn i bob Aelod o'r Cyngor ar ôl iddo ef / hi dderbyn datganiad yr unigolyn hwnnw yn derbyn y swydd ar yr Aelod yn cael ei ethol i'r Cyngor gyntaf ac wedi hynny sicrhau bod fersiwn cyfoes ar gael i'w archwilio a'i gyhoeddi ar wefan y Cyngor.
- 2.8.4 Bydd y Swyddog Monitro yn sicrhau bod y Cyfansoddiad yn cael ei ddiweddarau yn ôl yr angen yn unol â pharagraff0.